GENERALINIO ADVOKATO
JEAN RICHARD DE LA TOUR IŠVADA,
pateikta 2021 m. spalio 28 d.[1]

**Byla C-275/20**

**Europos Komisija**
**prieš**

**Europos Sąjungos Tarybą**

„Ieškinys dėl panaikinimo – Sprendimas (ES) 2020/470 – Teisės remti bendrą audiovizualinę produkciją taikymo laikotarpio pratęsimas, kaip numatyta Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje – Procedūrinis teisinis pagrindas – SESV 218 straipsnio 7 dalis – Balsavimo procedūra ir taisyklė“

## I. Įžanga

1. Ieškiniu Europos Komisija prašo panaikinti 2020 m. kovo 25 d. Tarybos sprendimą (ES) 2020/470 dėl teisės remti bendrą audiovizualinę produkciją taikymo laikotarpio pratęsimo, kaip numatyta Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje[2].

2. Šiuo protokolu buvo sukurta sistema, pagal kurią Šalys bendradarbiauja, siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas kultūrinės veiklos, kultūros vertybių ir paslaugų mainams, be kita ko, audiovizualiniame sektoriuje, bei pagerinti šiems mainams taikomas sąlygas. Minėtame protokole Šalys sutiko suteikti teisę Sąjungos ir Korėjos Respublikos kūrėjų bendrai audiovizualinei produkcijai taikyti atitinkamas Šalių vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas. Dėl šios teisės atnaujinimo sprendžiama kas trejus metus.

3. Sąjungos lygmeniu Europos Sąjungos Taryba įgaliojo Komisiją kaskart iki termino pabaigos panaikinti nagrinėjamą teisę arba priešingai – pasiūlyti ją atnaujinti. Šioje byloje Teisingumo Teismas turės išaiškinti, ar šis įgaliojimas patenka į SESV 218 straipsnio 7 dalies taikymo sritį, ir, jeigu taip, ar jo įgyvendinimo sąlygos atitinka šią nuostatą.

[1] Originalo kalba: prancūzų.

[2] OL L 101, 2020, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 203, 2020, p. 95, toliau – ginčijamas sprendimas.

## II. Teisinis pagrindas

### *A. Protokolas dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais*

4. Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais [3], pridėto prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo [4], 5 straipsnyje „Bendra audiovizualinė produkcija“ numatyta teisė bendrai audiovizualinei produkcijai taikyti atitinkamas Šalių vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas (toliau – nagrinėjama teisė). Jis suformuluotas taip:

„<…>

3. Šalys, laikydamosi savo teisės aktų, sudaro palankesnes sąlygas kurti bendrą produkciją ES šalies ir Korėjos kūrėjams, taip pat suteikdamos teisę bendrai produkcijai taikyti atitinkamas vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas.

<…>

8. a) Teisė taikyti bendrai produkcijai vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas, kaip nurodyta 4 ir 5 dalyse, suteikiama trejiems metams po šio protokolo taikymo pradžios. Vadovaudamasis vidaus patarėjų grupių patarimais, likus šešiems mėnesiams iki galiojimo pabaigos, Bendradarbiavimo kultūros klausimais komitetas turi atlikti vertinimą, siekdamas nustatyti minėtos teisės pritaikymo rezultatus kultūros įvairovės didinimo ir abipusiai naudingo bendradarbiavimo kuriant bendrą produkciją atžvilgiu.

b) Teisė taikyti rėmimo programas turi būti atnaujinta trejiems metams ir po to bus savaime atnaujinama tokios pat trukmės laikotarpiams, jei Šalis nepanaikins šios teisės, pranešdama raštu ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki pirminio ar bet kurio kito laikotarpio pabaigos. Likus šešiems mėnesiams iki kiekvieno atnaujinto laikotarpio pabaigos Bendradarbiavimo kultūros klausimais komitetas turi atlikti vertinimą panašiomis į a punkte nurodytas sąlygas.

<…>“

### *B. Sprendimas 2011/265/ES*

5. 2010 m. rugsėjo 16 d. Tarybos sprendimo 2011/265/ES dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo [5] 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„(6) Pagal Sutarties 218 straipsnio 7 dalį Taryba gali įgalioti Komisiją tvirtinti tam tikrus ribotus Susitarimo [su Korėjos Respublika] pakeitimus. Komisijai turėtų būti leista panaikinti teisę taikyti rėmimo programas bendrai produkcijai, kaip numatyta Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje, nebent Komisija nuspręstų, kad tas

[3] OL L 127, 2011, p. 1418.

[4] OL L 127, 2011, p. 6, toliau – Susitarimas su Korėjos Respublika.

[5] OL L 127, 2011, p. 1.

nuostatas reikėtų toliau taikyti ir šį sprendimą patvirtintų Taryba, taikydama specialią procedūrą, kuri yra būtina dėl šio Susitarimo aspekto jautraus pobūdžio ir dėl to, kad Susitarimą turi sudaryti Sąjunga bei jos valstybės. <…>“

6. Šio sprendimo 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Komisija praneša Korėjai apie Sąjungos ketinimą nepratęsti įgaliojimo [teisės] taikyti rėmimo programas bendrai produkcijai, kaip numatyta Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje, laikydamasi to protokolo 5 straipsnio 8 dalyje nustatytos tvarkos, nebent Komisijai pasiūlius ir likus keturiems mėnesiams iki laikotarpio, kuriuo taikomas minėtas įgaliojimas [taikoma minėta teisė], pabaigos Taryba sutiktų pratęsti to įgaliojimo [tos teisės] taikymą. Jei Taryba sutinka toliau taikyti šį įgaliojimą [šią teisę], ši nuostata vėl pradedama taikyti pratęsto įgaliojimo taikymo laikotarpio pabaigoje. Konkrečiai dėl šio įgaliojimo [šios teisės] taikymo laikotarpio pratęsimo Taryba sprendžia vieningai.“

### *C. Įgyvendinimo sprendimas 2014/226/ES*

7. 2014 m. balandžio 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2014/226/ES dėl bendrai audiovizualinei produkcijai suteiktos teisės taikymo laikotarpio pratęsimo, kaip nustatyta Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje[6], teisės bendrai audiovizualinei produkcijai taikyti atitinkamas Šalių vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas, kaip numatyta šio protokolo 5 straipsnio 4–7 dalyse, taikymo laikotarpis buvo pratęstas trejiems metams – nuo 2014 m. liepos 1 d. iki 2017 m. birželio 30 d.

### *D. Sprendimas (ES) 2015/2169*

8. 2015 m. spalio 1 d. Tarybos sprendimu (ES) 2015/2169 dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo[7] šis susitarimas buvo patvirtintas Sąjungos vardu. Šio sprendimo 6 konstatuojamoji dalis ir Sprendimo 2011/265 6 konstatuojamoji dalis suformuluotos vienodai. Be to, Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalies ir Sprendimo 2011/265 4 straipsnio 1 dalies turinys yra panašus.

### *E. Sprendimas (ES) 2017/1107*

9. 2017 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimu (ES) 2017/1107 dėl teisės remti bendrą audiovizualinę produkciją taikymo laikotarpio pratęsimo, kaip numatyta Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje[8], teisės bendrai audiovizualinei produkcijai taikyti atitinkamas Šalių vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas, kaip numatyta šio protokolo 5 straipsnio 4–7 dalyse, taikymo laikotarpis buvo pratęstas trejiems metams – nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d.

6 OL L 124, 2014, p. 25.

7 OL L 307, 2015, p. 2.

8 OL L 160, 2017, p. 33.

### *F. Ginčijamas sprendimas*

10. Pagal Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalį priimtame ginčijamame sprendime numatyta, kad teisės bendrai audiovizualinei produkcijai taikyti atitinkamas Šalių vietos ir (arba) regionų kultūrinio turinio rėmimo programas, kaip numatyta Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 4–7 dalyse, taikymo laikotarpis pratęsiamas trejiems metams – nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d.

## III. Šalių reikalavimai

11. Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

12. Taryba prašo ieškinį atmesti ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas. Nepatenkinus šio reikalavimo, jei ginčijamas sprendimas būtų panaikintas, ji prašo Teisingumo Teismo palikti galioti jo padarinius, kol bus ištaisyti panaikinimo pagrindai.

13. 2020 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimais Prancūzijos Respublikai ir Nyderlandų Karalystei leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

## IV. Pagrindų santrauka ir šalių argumentai

14. Grįsdama ieškinį dėl panaikinimo Komisija nurodo vienintelį pagrindą, grindžiamą tuo, kad rėmimasis Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalimi kaip teisiniu pagrindu ginčijamam sprendimui pagrįsti prieštarauja Sutarčiai ir Teisingumo Teismo jurisprudencijai, todėl tai yra neteisėta.

15. Ji nurodo, kad ši Sprendimo 2015/2169 nuostata buvo nurodyta pasiūlyme dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo, kurį ji pateikė 2010 m. balandžio 9 d.[9], tačiau atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudencijos pokyčius nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo atrodo, jog pasiūlymas, kurį ji buvo įpareigota pateikti, kad Taryba pritartų dėl šio susitarimo sudarymo, neatitinka sutarčių, todėl nuo 2015 m. ji sistemingai atsisakė remtis minėta nuostata. Nepaisant jos aiškaus prieštaravimo, tą pačią nuostatą, pagal kurią reikalingas vieningas sprendimas nedalyvaujant Europos Parlamentui, Taryba taikė priimdama tiek Sprendimą 2017/1107, tiek ginčijamą sprendimą, kurių atveju jos pasiūlymas dėl sprendimo buvo grindžiamas SESV 167 straipsnio 3 dalimi, siejama su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu, kuriose, jas siejant su SESV 218 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa, numatytas Tarybos balsavimas kvalifikuotąja balsų dauguma gavus Parlamento pritarimą.

16. Komisija teigia, kad pastarosios nuostatos buvo taikytos, nes ginčijamas sprendimas yra susijęs su tarptautinio susitarimo tam tikros dalies taikymo laikotarpio pratęsimu. Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalis buvo antrinis teisinis pagrindas, kurio naudojimas prieštarauja ESS 13 straipsnio 2 dalyje nurodytam kompetencijos suteikimo principui, taip pat institucinės pusiausvyros principui, taigi ir Sutarčiai, kaip ją aiškina Teisingumo Teismas[10].

[9] COM(2010) 137 *final*.

[10] Šiuo klausimu ji remiasi 2008 m. gegužės 6 d. Sprendimu *Parlamentas / Taryba* (C-133/06, EU:C:2008:257, 54–60 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

17. Be to, antrinio teisinio pagrindo, kuriuo remiantis reikalingas vieningas Tarybos sprendimas, taikymas būtų neteisėtas Teisingumo Teismo jurisprudencijos požiūriu [11]. Taip pat nebūtų nuoseklu reikalauti Tarybos balsų vieningumo dėl nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimo, kai sprendimas dėl tokios teisės nustatymo buvo priimtas kvalifikuotąja balsų dauguma ir Sąjunga, vadovaudamasi tarptautine teise, sutiko, kad jos taikymas būtų pratęstas iš esmės savaime. Griežtesnės vidaus taisyklės taikymas ir reikalavimas, pagal kurį Taryba privalo pritarti šios teisės taikymo pratęsimui, prieštarautų savaiminio pratęsimo tikslui, dėl kurio Šalys susitarė Protokole dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais, taigi prieštarautų jurisprudencijai dėl tarptautinių susitarimų viršenybės prieš Sąjungos antrinės teisės normas [12].

18. Taryba, palaikoma Prancūzijos Respublikos ir Nyderlandų Karalystės, mano, kad priimdama ginčijamą sprendimą veikė neviršydama savo įgaliojimų, paisydama sutartyse numatytų procedūrų, ir laikėsi institucinės pusiausvyros principo.

19. Ji primena, kad Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo suteikiamas įgaliojimas pasirašyti ir laikinai taikyti Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimą [13], apimantį Protokolą dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais, ir pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl šio susitarimo sudarymo [14]. Šiuose dviejuose pasiūlymuose Komisija pristatė Sąjungos vidaus sprendimų priėmimo procesui taikomą procedūrą, pagal kurią kaskart pasibaigus trejų metų laikotarpiui pratęsiamas arba panaikinamas nagrinėjamos teisės taikymas, o ši procedūra vėliau buvo numatyta pagal Sprendimą 2015/2169. Abiejų pasiūlymų, kuriuos Taryba priėmė be pakeitimų, 6 konstatuojamojoje dalyje Komisija taip pat pateikė paaiškinimų dėl minėtos procedūros teisinio pagrindo, t. y. SESV 218 straipsnio 7 dalies. Tarybos sprendimui dėl minėto susitarimo sudarymo Parlamentas pritarė 2011 m. vasario 17 d. teisėkūros rezoliucija [15].

20. Taryba pažymi, kad Komisija, kuri nepaaiškina, kodėl „jautėsi įpareigota“ pateikti pasiūlymą, kuriam būtų prieštaravusi, Tarybai niekada nepateikė pasiūlymo, kuriuo būtų siekiama iš dalies pakeisti Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje numatytą procedūrą, ir nors paskutinis pratęstas laikotarpis turėjo baigtis 2020 m. birželio 30 d., ji nepateikė naujo pasiūlymo dėl nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimo. Taryba, paprašiusi, kad Komisija praneštų Korėjos Respublikai apie šios teisės taikymo panaikinimą arba pateiktų pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl jos taikymo pratęsimo naujam trejų metų laikotarpiui, priėmė ginčijamą sprendimą, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

21. Taryba tvirtina, pirma, kad priimdama ginčijamą sprendimą nesirėmė antriniu teisiniu pagrindu, kad procedūra, kurią taikė, grindžiama SESV 218 straipsnio 7 dalimi ir kad ši procedūra yra suderinama su šia nuostata. Sprendimo 2015/2169 6 konstatuojamojoje dalyje esanti aiški nuoroda į SESV 218 straipsnio 7 dalį labai akivaizdžiai rodo, kad šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalis yra grindžiama šia nuostata, kuria remdamasi Taryba gali nukrypti nuo SESV 218 straipsnio 5, 6 ir 9 dalių, kai Sąjungos sudarytame susitarime numatyta supaprastinta pakeitimo procedūra, kaip antai numatyta Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais

[11] Šiuo klausimu Komisija remiasi 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimu *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:662, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[12] Šiuo klausimu Komisija remiasi 2008 m. birželio 3 d. Sprendimu *Intertanko ir kt.* (C-308/06, EU:C:2008:312, 42 punktas).

[13] COM(2010) 136 *final*.

[14] Žr. šios išvados 9 išnašą.

[15] OL C 188 E, 2012, p. 113.

5 straipsnio 8 dalyje. Ši nuoroda į SESV 218 straipsnio 7 dalį taip pat pagrindžia Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą šios minėto protokolo nuostatos taikymo procedūrą.

22. SESV 218 straipsnio 7 dalies taikymo sąlygos įvykdytos, nes, pirma, teisių taikymo pratęsimas yra konkrečios ir atskiros susitarimo su Korėjos Respublika dalies dalinis pakeitimas taikant supaprastintą procedūrą, o Komisija, kaip derybininkė, visų pirma yra įgaliota iš dalies keisti nagrinėjamą teisę, ją panaikindama pasibaigus einamajam trejų metų laikotarpiui, ir apie tokį sprendimą pranešti Korėjos Respublikai. Taigi taikant tokią procedūrą įgyvendinama Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 8 dalyje nustatyta supaprastinta dalinio pakeitimo tvarka. Antra, Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje numatytoje procedūroje nustatytos tinkamos įgaliojimo suteikimo Komisijai šiomis aplinkybėmis sąlygos. Taigi numatyta, kad jeigu Komisija nuspręstų, jog nagrinėjamos teisės taikymas turi būti pratęstas naujam trejų metų laikotarpiui, ji turėtų pateikti šį sprendimą Tarybai patvirtinti. Todėl ši procedūra, kuri yra ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas, buvo nustatyta remiantis sutartyse numatytu įgaliojimu ir šio sprendimo teisinis pagrindas nėra antrinis teisinis pagrindas.

23. Antra, Taryba pažymi, kad kiek tai susiję su, Komisijos nuomone, taikoma procedūra, Komisija sau prieštarauja teigdama, jog reikalingas Parlamento pritarimas pagal SESV 218 straipsnio 5 ir 6 dalis, kartu manydama, kad neturėtų būti taikoma jokia vidaus procedūra, atsižvelgiant į tai, jog Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 8 dalyje numatytas nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimas savaime kas trejus metus, ir kad ši tarptautinės teisės nuostata turi viršenybę prieš Sąjungos antrinės teisės normas. Nėra šio protokolo 5 straipsnio 8 dalies ir Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalies kolizijos, nes pirmojoje nustatoma tvarka, kurios Susitarimo su Korėjos Respublika Šalys turi laikytis, o antrojoje nustatyta sprendimų priėmimo Sąjungoje procedūra taikant šią minėto protokolo 5 straipsnio 8 dalį.

24. Trečia, Taryba mano, kad Komisijos argumentas dėl institucinės pusiausvyros principo ir kompetencijos suteikimo principo nesilaikymo yra nepagrįstas. Iš tiesų Komisija niekada neketino siekti, kad būtų prašoma Parlamento pritarimo, nes pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo ji pateikė likus mažiau nei mėnesiui iki termino, per kurį Korėjos Respublikai turi būti pranešta apie tai, kad nagrinėjamos teisės taikymas nepratęsiamas, pabaigos, kai jau praktiškai nebebuvo įmanoma nei pasiekti susitarimo Taryboje, nei prašyti Parlamento pritarimo.

25. Ketvirta, Taryba mano, kad Komisija klysta, ginčydama vieningo Tarybos sprendimo reikalavimą, nes pati pasiūlė šią balsavimo taisyklę ir niekada nesiūlė iš dalies pakeisti Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalies. Pratęsus nagrinėjamos teisės taikymą būtų nukrypta nuo bendros taisyklės, pagal kurią, jeigu nenuspręsta kitaip, ši teisė panaikinama, o tai pateisina griežtesnes sąlygas.

26. Tuo atveju, jeigu šis reikalavimas būtų nepatenkintas, Taryba teigia, kad jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, jog vieningas sprendimas negalėjo būti numatytas kaip viena iš SESV 218 straipsnio 7 dalyje nurodytų sąlygų, negaliotų tik pareiga sprendimą priimti vieningai. Vis dėlto atsižvelgiant į tai, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas vieningai, jis, anot Tarybos, turėtų būti laikomas priimtu tinkamai ir neturėtų būti panaikintas. Galiausiai tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas panaikintų ginčijamą sprendimą, Taryba mano, kad reikėtų palikti galioti jo padarinius.

27. Dublike Komisija iš principo pritaria Tarybos nuomonei, kad ginčijamo sprendimo dalykas yra susitarimo pakeitimas, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį, nes pagal jį laiko požiūriu pratęsiamas Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais nuostatos taikymas. Vis dėlto šiame protokole numačius nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimą savaime naujiems vėlesniems tokios pačios trukmės laikotarpiams nenustatoma jokios supaprastintos šios teisės taikymo pratęsimo procedūros, taigi nereikalaujama, kad Taryba leistų Komisijai patvirtinti minėtos teisės taikymo pratęsimą. Todėl Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalis negali būti laikoma SESV 218 straipsnio 7 dalies taikymo atveju. Tačiau minėtame protokole nustatyta nagrinėjamos teisės panaikinimo tvarka. Tam Taryba galėtų suteikti įgaliojimus Komisijai priimti sprendimą iš anksto įspėti kitą Susitarimo su Korėjos Respublika šalį ir šis įgaliojimas galėtų būti suteiktas iš anksto sprendimu dėl šio susitarimo sudarymo, laikantis atitinkamų sąlygų.

28. Komisija priduria, kad, priešingai, nei teigia Taryba, procedūrinės sąlygos, kurios nustatytos kartu su Komisijai tariamai suteiktais įgaliojimais, yra nesuderinamos su SESV 218 straipsniu, nes Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog, kiek tai susiję su atvejais, kai taikoma SESV 218 straipsnio 9 dalis, antrinio teisinio pagrindo, pagal kurį reikalaujamas vieningas Tarybos sprendimas, taikymas yra neteisėtas[16]. Tai juo labiau akivaizdu tais atvejais, kai taikoma SESV 218 straipsnio 7 dalis.

29. Be to, pagal Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalį Komisijai yra ne suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu patvirtinti Susitarimo su Korėjos Respublika pakeitimus, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį, o tik matyti Komisijos teisė užtikrinti atstovavimą Sąjungai palaikant išorės santykius pagal ESS 17 straipsnį tuo atveju, kai priimamas sprendimas, kuriuo neatnaujinama nagrinėjama teisė. Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalis patvirtina, kad teisė priimti sprendimą dėl šio atnaujinimo vis dar priklauso Tarybai, o Komisijai faktiškai nebuvo perduota teisė priimti sprendimą. Taigi SESV 218 straipsnio 7 dalis nėra teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi Taryba gali nagrinėjamos teisės atnaujinimą sieti su konkrečioms Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis.

30. Galiausiai Komisija prieštarauja papildomiems Tarybos reikalavimams.

31. Triplike Taryba prieštarauja, pirma, Komisijos argumentui, kad nagrinėjamos teisės taikymą Sąjunga galėtų pratęsti netaikydama vidaus procedūros tuomet, kai Komisija nori pratęsti jos taikymą, o siekiant ją panaikinti reikėtų laikytis sprendimo priėmimo procedūros. Ji mano, kad norėdama iš dalies pakeisti Protokolą dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais – pratęsti nagrinėjamos teisės taikymą ar ją panaikinti – Sąjunga turi taikyti atitinkamą vidaus sprendimo priėmimo procedūrą. Tai, kad kiekvienos Susitarimo su Korėjos Respublika šalies atžvilgiu pratęsimas taikomas savaime, iš tikrųjų neturėtų reikšti, kad netaikoma jokia vidaus sprendimo priėmimo procedūra, nes pagal šio protokolo 5 straipsnio 8 dalį nagrinėjamos teisės taikymo trukmė nustatyta trejiems metams ir šios teisės taikymą paskui galima pratęsti taip pat trejiems metams, o tai reiškia, kad sprendimas turi būti priimtas kas trejus metus pagal atitinkamas vidaus sprendimų priėmimo procedūras. Komisijos aiškinimas pažeistų ne tik Sąjungos teisės sistemos autonomiją, bet ir institucinę pusiausvyrą, atsižvelgiant į tai, kad Komisija galėtų nuspręsti į sprendimų priėmimo procesą dėl pratęsimo neįtraukti Tarybos.

32. Antra, Taryba tvirtina, kad SESV 218 straipsnio 7 dalis yra tinkamas teisinis pagrindas Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje numatytai procedūrai. Priešingai, nei teigia Komisija, Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 8 dalyje nustatyta supaprastinta

[16] Šiuo klausimu Komisija remiasi 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimu *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:662, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimo tvarka, nes Šalių sutikimas yra numanomas. Be to, pagal šį straipsnį Šalis, norinti panaikinti šią teisę, turi apie tai iš anksto pranešti. Taigi procedūra yra dvejopa ir nustatyti du procedūriniai etapai, kurie yra minėto protokolo supaprastintos pakeitimo procedūros dalis.

33. Trečia, Taryba teigia, kad Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta procedūra yra tinkama. Pagal ją vidaus sistemoje nustatyta numatytoji Sąjungos pozicija dėl Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros srityje dalinio pakeitimo tolesniems trejų metų laikotarpiams, kol nagrinėjama teisė bus panaikinta. Kaip numatyta, tokia teisė išnyktų pasibaigus trejų metų laikotarpiui, kuriam ji buvo nustatyta, ir Komisija turėtų įvykdyti šio protokolo 5 straipsnio 8 dalies b punkte nustatytą reikalavimą. Vis dėlto Komisija gali laikytis nuomonės, kad tikslinga pratęsti minėtos teisės taikymą, ir šiuo atveju nukrypti nuo numatytosios pozicijos, prašydama, kad Taryba vieningai patvirtintų tokį sprendimą siekiant nepranešti apie tokios teisės panaikinimą.

34. Taryba prieštarauja teiginiui, kad dėl vieningo balsavimo taisyklės visa procedūra tampa negaliojanti ir dėl to Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalis yra antrinis teisinis pagrindas. Šiame teiginyje neatsižvelgta į tai, kad Taryba patvirtino Sąjungos poziciją, kurios reikalaujama pagal minėto protokolo 5 straipsnio 8 dalyje numatytą tvarką, t. y. kad pasibaigus einamajam laikotarpiui nagrinėjama teisė baigiasi ir kad tos teisės taikymo pratęsimui, kuriuo nukrypstama nuo šios pozicijos, patvirtintos kvalifikuotąja balsų dauguma, reikia taikyti griežtesnę balsavimo taisyklę.

35. Prancūzijos Respublika pritaria visiems Tarybos reikalavimams. Kaip ir Taryba, Prancūzija pažymi, kad ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas apibrėžia SESV 218 straipsnio 7 dalimi grindžiamą sprendimo priėmimo procedūrą ir kad šiuo sprendimu įgyvendinama tokia procedūra.

36. Ji mano, pirma, kad nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimo tvarka kaip tik yra vienas iš atvejų, kai taikoma SESV 218 straipsnio 7 dalis. Pirma, kaip pripažįsta Komisija, pratęsiant šios teisės taikymą tikrai iš dalies keičiamas Protokolas dėl bendradarbiavimo kultūros srityje, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Nuomonė, kad minėtos teisės taikymo pratęsimas nėra toks dalinis pakeitimas, motyvuojant tuo, kad jos taikymas pratęsiamas savaime, reikštų, kad šio protokolo nuostata, kurioje numatyta ribota šios teisės galiojimo trukmė, nesant numanomo Šalių sutikimo taptų neveiksminga.

37. Antra, priešingai nei tvirtina Komisija, nagrinėjamos teisės taikymas savaime pratęsiamas laikantis tvarkos, nustatytos Protokolu dėl bendradarbiavimo kultūros srityje, pagal kurią Bendradarbiavimo kultūros klausimais komitetas atlieka vertinimą. Sąvokos „supaprastinta procedūra“, kaip ji suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį, aiškinimas atsižvelgiant į tarptautinės teisės principus, visų pirma į 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvenciją dėl tarptautinių sutarčių teisės[17], patvirtina, kad aptariamu atveju ši sąvoka taikoma. Iš tikrųjų, nukrypstant nuo šio straipsnio 5, 6 ir 9 dalių jo 7 dalis būtų taikoma, kai tarptautiniame susitarime būtų numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos dėl jo dalinio pakeitimo, jeigu jomis būtų siekiama supaprastintos peržiūros procedūros. Šalims neišreiškus valios, nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimas savaime turėtų būti laikomas priskiriamu šiai kategorijai nuostatų, leidžiančių nukrypti nuo bendros tarptautinių susitarimų peržiūros tvarkos, kurios atžvilgiu toks pratęsimas tikrai būtų laikomas supaprastinimu.

[17] *Recueil des traités des Nations unies*, t. 1155, p. 331.

38. Antra, Prancūzijos Respublika mano, kad taikant Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje numatytą mechanizmą teisingai įgyvendinama SESV 218 straipsnio 7 dalis, kiek joje numatyta, kad Taryba turi patvirtinti Komisijos sprendimą nepranešti apie nagrinėjamos teisės taikymo pabaigą. Šiuo sprendimu Komisija būtų įgaliota pranešti Korėjos Respublikai apie Sąjungos ketinimą nepratęsti šios teisės taikymo be Tarybos patvirtinimo. Vis dėlto, jeigu Komisija nusprendžia, kad minėta teisė turi būti toliau taikoma, ji turėtų gauti Tarybos patvirtinimą. Taigi Komisijos įgaliojimui būtų nustatytos konkrečios sąlygos, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį, o tai būtų teisėta, nes ta nuostata nukrypstama nuo šio straipsnio 5, 6 ir 9 dalių. Šios sąlygos turėtų būti numatytos atsižvelgiant į Sutartimi nustatytą institucinę pusiausvyrą ir visų pirma į ESS 16 straipsnio 6 dalies trečią pastraipą. Sprendimas pritarti taikymo pratęsimui nagrinėjamos teisės taikymo laikotarpiu turėtų būti laikomas vienu iš veiksmų, kuriais formuojama Sąjungos politika ir rengiami jos išorės veiksmai. Taigi Taryba turėtų galėti kaip vieną iš konkrečių sąlygų numatyti, jog sprendimui, kurį pagal Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalį gali priimti Komisija, turi prieš tai pritarti Taryba, kad pastaroji turėtų galimybę patikrinti, ar nagrinėjama teisė vis dar atitinka Sąjungos interesus. Vieningo sprendimo taisyklės taikymas tebūtų šio Tarybos pritarimo įgyvendinimo sąlyga, kurios teisėtumas neturi įtakos tokio pritarimo reikalavimo galiojimui.

39. Galiausiai, trečia, Prancūzijos Respublika mano, kad bet kuriuo atveju Sąjungos teisės požiūriu nagrinėjamos teisės taikymas negalėtų būti atnaujintas vien taikant numanomo pratęsimo tvarką, numatytą Protokole dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais, nesant to daryti leidžiančio Sąjungos akto. Iš tikrųjų remiantis Sąjungos teisės sistemos autonomijos principu tarptautiniu susitarimu neturėtų būti nustatomos Sąjungos vidaus procedūros.

40. Nyderlandų Karalystė nurodo visiškai pritarianti Tarybos pozicijai ir visiems jai pagrįsti pateiktiems argumentams.

## V. Analizė

### *A. Dėl vienintelio Komisijos nurodyto pagrindo*

41. Sąjungos sudaryto tarptautinio susitarimo dalinio pakeitimo pagal įprastą SESV 218 straipsnio 6 dalyje numatytą procedūrą srityje paprastai taikoma formos nuoseklumo taisyklė, kuri reiškia, kad atliekant tokį dalinį pakeitimą iš esmės reikia taikyti tą pačią įprastą procedūrą.

42. Išimties tvarka SESV 218 straipsnio 7 dalyje numatyta supaprastinta Sąjungos sudaryto susitarimo dalinio pakeitimo procedūra [18], kuria pakeičiama įprasta tokio susitarimo sudarymo procedūra.

[18] Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Vokietija / Taryba* (C-600/14, EU:C:2017:296, 57 punktas). Procedūra supaprastinta, be kita ko, dėl to, kad SESV 218 straipsnio 7 dalyje nenumatytas Parlamento dalyvavimas. Šiuo klausimu žr. C. Rapoport „La procédure de conclusion des accords externes de l'Union européenne: quelle unité après Lisbonne?“, *The European Union in the World – Essays in Honour of Marc Maresceau*, Brill-Nijhoff, Leyde, 2014, p. 149–169. Autorius pažymi, kad „demokratizavimo judėjimas vis dar gali būti tobulinamas, nes jis vyksta tik rengiant susitarimą ir jo nebėra susitarimui įsigaliojus. Tiek, kiek susitarimas iš dalies keičiamas pagal supaprastintą procedūrą, ir tiek, kiek susitarimo vykdymas sustabdomas ar priimama iš šio susitarimo kildinama teisės norma, Parlamentas <…> turi tik teisę būti informuojamas, garantuojamą pagal [SESV 218 straipsnio] 10 dalį. Šiose trijose srityse Parlamentas priklauso nuo to, kad Komisija visapusiškai laikytųsi pagrindų susitarimo [dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių (OL L 304, 2010, p. 47)], arba Tarybos visiškai diskrecinio sprendimo to reikalauti“ (p. 158). Reikia pažymėti, kad Komisija įsipareigojo visapusiškai informuoti Parlamentą prieš patvirtindama susitarimo pakeitimus, vadovaudamasi Tarybos pritarimu, kurį ji gavo pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį: žr. Pagrindų susitarimo dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių 3 priedo 9 punktą.

43. Pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį „[s]udarydama susitarimą Taryba gali, nukrypdama nuo 5, 6 ir 9 dalių nuostatų, įgalioti derybininką Sąjungos vardu patvirtinti susitarimo pakeitimus, kai susitarimas numato, kad jie turi būti priimami pagal supaprastintą procedūrą arba kai juos priima pagal tą susitarimą įsteigtas organas. Taryba gali tokiam įgaliojimui nustatyti konkrečias sąlygas“.

44. Vieninteliame ieškinio pagrinde Komisija teigia, kad ginčijamas sprendimas buvo klaidingai priimtas remiantis Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalimi, kuri buvo antrinis teisinis pagrindas, nenumatytas pagal ESV sutartį. Todėl Taryba pažeidė ESS sutarties 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą kompetencijos suteikimo principą ir Teisingumo Teismo jurisprudencijoje suformuotą institucijų pusiausvyros principą [19].

45. Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje siekiama nustatyti Komisijai suteikto įgaliojimo tvarką ir sąlygas.

46. Sprendimo 2015/2169 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad toks įgaliojimas grindžiamas SESV 218 straipsnio 7 dalimi, pagal kurią Taryba gali įgalioti Komisiją tvirtinti tam tikrus Susitarimo pakeitimus. Minėto įgaliojimo dalykas nurodytas šio sprendimo 6 konstatuojamojoje dalyje ir 3 straipsnio 1 dalyje. Jo esmė – Komisija įgaliojama Sąjungos vardu panaikinti teisę remti bendrą produkciją, kaip numatyta Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje, ir apie tai pranešti Korėjos Respublikai. Taigi Komisija įgaliota šią valstybę informuoti apie Sąjungos ketinimą nepratęsti nagrinėjamos teisės taikymo laikotarpio pagal šio protokolo 5 straipsnio 8 dalyje numatytą tvarką.

47. Šiuo klausimu reikia priminti, kad minėto protokolo 5 straipsnio 8 dalies b punkte nustatyta taisyklė, kad po pirminio trejų metų laikotarpio teisė remti bendrą produkciją turi būti atnaujinta trejiems metams ir *paskui bus savaime atnaujinama* tokios pat trukmės laikotarpiams, *jei Šalis nepanaikins šios teisės*, pranešdama raštu ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki pirminio ar bet kurio kito laikotarpio pabaigos.

48. Taigi, Sąjungos nuomone, Komisija yra institucija, kuri įgaliota Sąjungos vardu panaikinti teisę remti bendrą produkciją, kurios taikymas, jeigu ji nepanaikinama, pratęsiamas savaime.

49. Vis dėlto šiam įgaliojimui, kuris suteiktas Komisijai, nustatytos konkrečios sąlygos, kaip numatyta SESV 218 straipsnio 7 dalyje.

50. Kaip matyti iš Sprendimo 2015/2169 6 konstatuojamosios dalies, Komisija gali panaikinti nagrinėjamos teisės taikymą, nebent „nuspręstų, kad tas nuostatas reikėtų toliau taikyti ir šį sprendimą patvirtintų Taryba, taikydama specialią procedūrą“ arba, kitaip tariant, pakartojant šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies nuostatas, „nebent Komisijai pasiūlius ir likus keturiems mėnesiams iki laikotarpio, kuriuo taikomas minėtas įgaliojimas [taikoma minėta teisė], pabaigos Taryba sutiktų pratęsti to įgaliojimo [tos teisės] taikymą“. Pastaruoju atveju toje pačioje nuostatoje numatyta, kad Taryba sprendžia vieningai. Šios „specialios procedūros“ taikymas grindžiamas, kaip nurodyta Sprendimo 2015/2169 6 konstatuojamojoje dalyje, „šio Susitarimo [su Korėjos Respublika] aspekto jautr[iu] pobūdži[u] ir [tuo], kad [šį] Susitarimą turi sudaryti Sąjunga bei jos valstybės narės“.

[19] Žr., be kita ko, 2008 m. gegužės 6 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-133/06, EU:C:2008:257, 56–61 punktai).

51. Darytina išvada, kad Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje aprašyta Komisijos įgaliojimo procedūra skirta tam, kad Sąjunga galėtų pasibaigus kiekvienam trejų metų laikotarpiui panaikinti nagrinėjamą teisę, pasinaudodama tokia galimybe, kiekvienai Šaliai suteikta pagal Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 8 dalies b punktą. Taigi, nagrinėjamos teisės panaikinimo arba jos taikymo pratęsimo tikslingumo klausimas sprendžiamas kas trejus metus taikant Komisijos vykdomą procedūrą. Tik tuo atveju, jeigu Komisija mano, kad nagrinėjamos teisės taikymą reikia pratęsti, Taryba turi vieningai priimti atitinkamą sprendimą.

52. Ginčijamu sprendimu būtent ir išreiškiama Tarybos valia sutikti pratęsti nagrinėjamos teisės taikymo laikotarpį trejiems metams – nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d.

53. Iš ginčijamo sprendimo teksto aiškiai matyti, kad jis grindžiamas Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalimi.

54. Taigi pagrindui, kurį Komisija nurodė savo ieškiniui pagrįsti, galės būti pritarta, tik jeigu ši nuostata bus pripažinta neteisėta. Taip būtų tuo atveju, jeigu būtų nuspręsta, kad procedūra, kurią ji taiko, priimdama tokias priemones, kaip ginčijamas sprendimas, nukrypsta nuo to, kas leidžiama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį.

55. Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad „atsižvelgiant į tai, jog taisyklės, susijusios su Sąjungos institucijų valios formavimu, yra įtvirtintos Sutartyse ir jų negali nustatyti nei valstybės narės, nei pačios institucijos, ypatingais atvejais tik Sutartimis gali būti suteikti įgaliojimai institucijai pakeisti jose įtvirtintą sprendimų priėmimo procedūrą. Todėl jei institucijai būtų pripažinta galimybė nustatyti antrinius teisinius pagrindus, kuriais remiantis galima priimti teisėkūros procedūra priimamus aktus arba nustatyti įgyvendinimo priemones, neatsižvelgiant į tai, ar taip būtų sugriežtinta, ar supaprastinta akto priėmimo tvarka, tai reikštų, kad jai suteikta teisėkūros galia, kuri viršija numatytąją Sutartyse“ [20].

56. Taigi svarbu patikrinti, ar Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje numatyta procedūra atitinka SESV 218 straipsnio 7 dalį, kurią ja siekiama įgyvendinti.

57. Tam reikia išnagrinėti, ar įvykdytos SESV 218 straipsnio 7 dalies taikymo sąlygos. Todėl pirmiausia reikia nustatyti, ar Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtintas įgaliojimas Komisijai Sąjungos vardu patvirtinti Susitarimo su Korėjos Respublika pakeitimą, taip pat, ar tokiame susitarime numatyta, kad tokį pakeitimą reikia atlikti taikant supaprastintą procedūrą, ar jį turi atlikti pagal šį susitarimą sukurta įstaiga, ir galiausiai, ar šioje nuostatoje numatytos taisyklės yra „konkrečios sąlygos“, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį.

58. Pirma, kiek tai susiję su klausimu, ar Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje yra nustatytas įgaliojimas Komisijai Sąjungos vardu patvirtinti Susitarimo su Korėjos Respublika pakeitimą, reikia pažymėti, kad šalys sutaria šiuo klausimu. Šiuo klausimu Komisija nepateikia paaiškinimų. Taryba mano, kad nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimas yra konkrečios ir savarankiškos šio susitarimo dalies pakeitimas, visų pirma pažymėdama, kad Komisija, kaip derybininkė, yra įgaliota pakeisti šią teisę, ją panaikindama pasibaigus trejų metų laikotarpiui. Prancūzijos Respublika mano, kad pratęsiant teisės taikymą pratęsiamas minėto susitarimo nuostatų, susijusių su teise remti bendrą produkciją, taikymas laiko atžvilgiu, todėl tai yra tokio susitarimo pakeitimas.

[20] Žr., be kita ko, 2016 m. rugsėjo 22 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-14/15 ir C-116/15, EU:C:2016:715, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

59. Reikia pripažinti, kad kyla abejonių dėl to, ar nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimą galima laikyti „susitarimo pakeitimu“, nes pačiame Protokole dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais yra įtvirtintas šios teisės numanomo ir savaiminio pratęsimo principas, išskyrus atvejus, kai tam prieštarauja viena iš Šalių. Ginčijamu sprendimu nesiekiama pakeisti šio protokolo šiuo aspektu, o priešingai – norima Sąjungos lygmeniu pakartoti jos norą toliau taikyti nagrinėjamą teisę.

60. Kita vertus, reikia pripažinti, kad atsižvelgiant į tai, jog
Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu Komisijos įgaliojimu siekiama Sąjungos vardu panaikinti nagrinėjamą teisę, Komisijai įgyvendinus tokį įgaliojimą Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 8 dalis ir šio protokolo nuostatos, kuriomis nustatoma ši teisė, prarastų prasmę, o tai lemtų šių nuostatų panaikinimui lygiavertį teisinį poveikį. Taigi, kaip reikalaujama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį, pagal kurią *„[s]udarydama susitarimą*, Taryba gali <…> įgalioti derybininką Sąjungos vardu patvirtinti susitarimo pakeitimus“[21], būtent išnagrinėjus Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto įgaliojimo aprėptį laikytina, kad tokiu įgaliojimu siekiama pakeisti Susitarimą su Korėjos Respublika. Šiuo atveju taip yra dėl to, kad šiuo įgaliojimu siekiama pakeisti Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais norminį turinį, galimai panaikinant teisės remti bendrą produkciją ir taisyklės, pagal kurią šios teisės taikymas iš esmės pratęsiamas savaime kas trejus metus, teisinį poveikį.

61. Šiame analizės etape manau, kad būtų įdomu nutiesti paralelę su pagal SESV 290 straipsnį reglamentuojamais deleguotaisiais teisės aktais, nors ir nemanau, kad SESV 218 straipsnio 7 dalyje numatytas įgaliojimas turėtų būti visiškai prilyginamas delegavimui, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnį. Reikia priminti, kad šiame straipsnyje reglamentuota galimybė deleguoti įgaliojimus skirta tam, kad būtų leidžiama teisės aktų leidėjui skirti dėmesį tik esminėms teisės aktų nuostatoms ir toms neesminėms nuostatoms, kurias jis mano esant reikalinga įtvirtinti, o Komisijai patikėti užduotį papildyti tam tikras pagal teisėkūros procedūrą priimto akto neesmines nuostatas arba jas iš dalies pakeisti įgyvendinant deleguotuosius įgaliojimus[22].

62. Kaip ir naudojantis deleguotaisiais teisės aktais, Komisijos įgaliojimu pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį siekiama veiksmingumo ir spartos, norint pagreitinti Sąjungos sprendimų priėmimo procesą[23].

63. Šiuo klausimu gali būti tikslinga atsižvelgti į Teisingumo Teismo pateiktą SESV 290 straipsnio 1 dalyje nurodytos sąvokos „pakeitimas“ aiškinimą, kartu turint omenyje ir Komisijos įgaliojimo patvirtinti tarptautinio susitarimo pakeitimus ypatumus.

64. Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, iš SESV 290 straipsnio 1 dalies matyti, kad pagal teisėkūros procedūrą priimtu aktu Komisijai gali būti deleguoti įgaliojimai priimti visuotinai taikomus ne pagal teisėkūros procedūrą priimamus aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius neesmines pagal teisėkūros procedūrą priimto akto nuostatas[24]. SESV 290 straipsnio 1 dalyje numatytos dvi deleguotųjų įgaliojimų rūšys: įgaliojimai papildyti pagal

[21] Išskirta mano.

[22] Žr., be kita ko, 2016 m. kovo 17 d. Sprendimą *Parlamentas / Komisija* (C-286/14, EU:C:2016:183, 54 punktas).

[23] Žr. 2009 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio įgyvendinimo [COM(2009) 673 *final*] 3.2 punktą, p. 5.

[24] Žr., be kita ko, 2016 m. kovo 17 d. Sprendimą *Parlamentas / Komisija* (C-286/14, EU:C:2016:183, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

teisėkūros procedūrą priimtą aktą ir įgaliojimai jį iš dalies pakeisti [25]. Deleguojant įgaliojimus iš dalies pakeisti teisėkūros procedūra priimtą aktą, priešingai, Komisijai leidžiama *pataisyti arba išbraukti* neesmines šio akto nuostatas, kurias įtvirtino teisės aktų leidėjas [26]. Pakeitimas konstatuotinas, kai Komisijai suteikiami įgaliojimai iš dalies keisti teisėkūros procedūra priimto akto norminį turinį [27], o tai gali būti daroma į šį aktą įterpiant naują nuostatą [28].

65. Jei sutiktume, kad sąvoka „susitarimo pakeitimai“ pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį būtų aiškinama ne tik formaliai, o labiau materialiniu požiūriu laikantis nuomonės, kad į šios sąvokos taikymo apimtį taip pat turi patekti atvejis, kai įgyvendinus Komisijai suteiktą įgaliojimą susitarimo nuostatos tampa teisiškai neveiksmingos, galima manyti, jog pagal Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalį ši institucija įgaliojama Sąjungos vardu patvirtinti „susitarimo pakeitimus“, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį.

66. Kiek tai susiję, antra, su tuo, ar Susitarime su Korėjos Respublika numatyti jo pakeitimai turėtų būti priimti taikant supaprastintą procedūrą, ar juos turi priimti šiuo susitarimu sukurta įstaiga, jau dabar reikia atmesti antrąjį atvejį, nes remiantis Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnio 8 dalies a punktu vienintelė „Bendradarbiavimo kultūriniais klausimais“ komiteto užduotis – „[vadovaujantis] vidaus patarėjų grupių patarimais, likus šešiems mėnesiams iki [trejų metų termino] pabaigos, <…> atlikti vertinimą, [siekiant] nustatyti minėtos teisės pritaikymo rezultatus kultūros įvairovės didinimo ir abipusiai naudingo bendradarbiavimo kuriant bendrą produkciją atžvilgiu“. Taigi šis komitetas nėra įpareigotas keisti minėto susitarimo nagrinėjamos teisės klausimu. Vis dėlto minėto komiteto įsitraukimas likus šešiems mėnesiams iki kiekvieno trejų metų laikotarpio pabaigos aiškiai parodo, kad nors pagal šio protokolo 5 straipsnio 8 dalies b punktą šios teisės taikymas paprastai pratęsiamas savaime, tokia taisyklė netrukdo manyti, priešingai, nei tvirtina Komisija, kad šioje nuostatoje tikrai nustatytas minėtos teisės taikymo pratęsimo arba jos panaikinimo procedūrinis etapas.

67. Be to, manau, galima vadovautis nuostata, kad Susitarime su Korėjos Respublika numatyta supaprastinta nagrinėjamos teisės panaikinimo procedūra, kaip to reikalaujama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį, nes pakanka, kad Šalis ją panaikintų, pranešusi bent prieš tris mėnesius iki pradinio laikotarpio ar bet kurio vėlesnio laikotarpio pabaigos. Be to, jei po itin plataus išaiškinimo būtų konstatuota, kad šios teisės taikymo pratęsimas yra šio susitarimo pakeitimas – aš taip nemanau, – nekyla abejonių, jog dėl to, kad šis pratęsimas įvyksta savaime – taigi jam nereikalingi jokie šalių veiksmai, – jį galima laikyti „supaprastinta procedūra“, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį.

68. Trečia, kiek tai susiję su klausimu, ar Tarybos pritarimas norint pratęsti nagrinėjamos teisės taikymą gali būti laikomas konkrečia sąlyga, taikoma pagal
Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalį Komisijai suteiktam įgaliojimui, manau, kad taip tikrai yra šiuo atveju, nes šios teisės panaikinimo galima išvengti tik jeigu Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai nuspręstų pratęsti minėtos teisės taikymą naujam trejų metų laikotarpiui. Kitaip tariant, Komisijai suteiktas įgaliojimas panaikinti nagrinėjamą teisę gali būti įgyvendintas tik jeigu ši institucija nusprendžia nepradėti specialios procedūros, po kurios Taryba gali priimti sprendimą dėl šios teisės taikymo pratęsimo.

[25] Žr., be kita ko, 2016 m. kovo 17 d. Sprendimą *Parlamentas / Komisija* (C-286/14, EU:C:2016:183, 32 punktas).

[26] Žr., be kita ko, 2016 m. kovo 17 d. Sprendimą *Parlamentas / Komisija* (C-286/14, EU:C:2016:183, 42 punktas).

[27] Žr., be kita ko, 2015 m. liepos 16 d. Sprendimą *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-88/14, EU:C:2015:499, 44 punktas).

[28] Žr., be kita ko, 2015 m. liepos 16 d. Sprendimą *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-88/14, EU:C:2015:499, 43 punktas).

69. Vis dėlto, mano nuomone, Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalis nesuderinama su SESV 218 straipsnio 7 dalimi, nes nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimui numato tokią specialią procedūrą, kuri pasireiškia vieningu Tarybos sprendimu.

70. Reikia priminti, kad to sprendimo 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimui turi pritarti Taryba pagal specialią procedūrą, kuri yra būtina dėl šio susitarimo su Korėjos Respublika aspekto jautraus pobūdžio ir dėl to, kad Susitarimą turi sudaryti Sąjunga ir jos valstybės narės.

71. Galiu suprasti, kad dėl nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimo trejų metų laikotarpiui kaskart prieš pasibaigiant terminui pagal Sąjungos teisę yra reikalingas Tarybos sprendimas, tačiau sunku suprasti, kodėl balsavimo taisyklė, kuri taikoma priimant šį sprendimą, turėtų skirtis nuo tos, kuri buvo taikoma Tarybai priimant sprendimą sudaryti Susitarimą su Korėjos Respublika, t. y. kvalifikuotosios balsų daugumos taisyklė. Kadangi nagrinėjama teisė ir principas, pagal kurį jos taikymas kas trejus metus savaime pratęsiamas, įtvirtintas Sąjungos sutikimu, priėmus sprendimą kvalifikuotąja balsų dauguma, manau, kad laikantis nuoseklumo Sąjungos įsipareigojimas vidaus lygmeniu turėtų būti dar kartą įtvirtintas taip pat priimant sprendimą kvalifikuotąja balsų dauguma.

72. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad SESV 218 straipsnio 7 dalyje nėra nuostatos, iš kurios būtų matyti, jog nustatant balsavimo taisyklę, taikomą sprendimams, susijusiems su šioje nuostatoje numatyta įgaliojimo suteikimo procedūra, įskaitant konkrečių sąlygų nagrinėjamam įgaliojimui nustatymą, turėtų būti nukrypta nuo balsavimo kvalifikuotąja balsų dauguma taisyklės, kuri papratai taikoma įgyvendinant SESV 218 straipsnį [29].

73. Manau, kad Teisingumo Teismo jurisprudencijoje dėl kitos supaprastintos procedūros, t. y. SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatytos procedūros, patvirtintas toks aiškinimas.

74. Pastarojoje nuostatoje numatyta supaprastinta procedūra, kai siekiama, be kita ko, apibrėžti pozicijas, kurių Sąjungos vardu turi būti laikomasi, šiai dalyvaujant pagal atitinkamą tarptautinį susitarimą įsteigtame sprendimus priimančiame organe priimant aktus dėl to susitarimo taikymo arba įgyvendinimo [30]. Teisingumo Teismas mano, kad SESV 218 straipsnio 9 dalyje nenumatyta „jokios balsavimo taisyklės, pagal kurią Taryba turėtų priimti šioje nuostatoje nurodytų rūšių sprendimus, todėl taikytina balsavimo taisyklė kiekvienu konkrečiu atveju turi būti nustatoma remiantis SESV 218 straipsnio 8 dalimi“ [31]. Tad reikia konstatuoti, kad „paprastai Taryba priima sprendimus kvalifikuot[ąja] balsų dauguma ir tik šioje antroje pastraipoje nurodytais atvejais ji sprendžia vieningai. Taigi taikytina balsavimo taisyklė kiekvienu konkrečiu atveju turi būti nustatoma pagal tai, ar ji priskiriama prie vieno iš pastarųjų atvejų“ [32]. Tokiomis aplinkybėmis, siekiant nustatyti, ar pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimtas sprendimas susijęs su tokia sritimi, kurioje reikalaujama vieningo balsavimo, reikia remtis jo materialiniu teisiniu pagrindu [33].

[29] Kaip savo išvadoje byloje *Komisija / Taryba* (C-28/12, EU:C:2015:43, 89 punktas) pažymėjo generalinis advokatas P. Mengozzi, „[d]erybų dėl tarptautinių susitarimų vedimo ir šių susitarimų sudarymo Sąjungos vardu procedūros taisyklės yra nustatytos Lisabonos sutartimi, kuria, be kita ko, balsavimo kvalifikuot[ąja] balsų dauguma taisyklė įtvirtinta kaip bendra taisyklė. Valstybės narės šią Sutartį patvirtino ir ratifikavo ir yra jos saistomos. Jos negali dėl tariamų patogumo arba veiksmingumo sumetimų išvengti arba nepaisyti taisyklių, kurias pačios nustatė“.

[30] Žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)* (C-180/20, EU:C:2021:658, 28 punktas).

[31] 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)* (C-180/20, EU:C:2021:658, 29 punktas).

[32] 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)* (C-180/20, EU:C:2021:658, 29 punktas).

[33] Žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)* (C-180/20, EU:C:2021:658, 31 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendime *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:662, 30 punktas) Teisingumo Teismas pažymėjo, kad būtina „išsaugoti su Sąjungos vidaus veiksmais ir išorės veiksmais susijusių procedūrų atitiktį, laikantis Sutarčių rengėjų įtvirtintos institucinės pusiausvyros“.

75. Manau, kad SESV 218 straipsnio 7 dalyje numatytos supaprastintos procedūros atveju reikia pagal analogiją pritaikyti argumentus, kuriuos Teisingumo Teismas išdėstė dėl SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatytos supaprastintos procedūros.

76. Darytina išvada, kad atsižvelgiant į tai, jog ginčijamas sprendimas nėra susijęs su sritimi, kurioje reikalaujama vieningo balsavimo [34], taikoma SESV 218 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje numatyta balsavimo taisyklė, t. y. balsavimo kvalifikuotąja balsų dauguma taisyklė.

77. Be to, manau, jog argumentą, kad speciali procedūra, kuri pasireiškia vieningu Tarybos sprendimu, yra pateisinama, atsižvelgiant tiek į nagrinėjamos teisės taikymo pratęsimo jautrų pobūdį, tiek į tai, kad Susitarimą su Korėjos Respublika turi sudaryti Sąjunga ir jos valstybės narės, reikia atmesti. Iš tikrųjų Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs, jog „paaiškėjus, kad susitarimo sritis iš dalies priklauso Sąjungos kompetencijai ir iš dalies valstybių narių kompetencijai, svarbu užtikrinti glaudų valstybių narių ir Sąjungos institucijų bendradarbiavimą tiek vykstant deryboms ir sudarant susitarimus, tiek vykdant prisiimtus įsipareigojimus“ [35]. Vis dėlto Teisingumo Teismas nusprendė, kad „remiantis šiuo principu negalima pateisinti to, kad Taryba nepaisė SESV 218 straipsnyje nustatytų procedūros taisyklių ir balsavimo tvarkos“ [36].

78. Reikia pridurti, kad, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, „[a]ntrinių teisinių pagrindų priėmimo taip pat negalima pateisinti argumentais, susijusiais su atitinkamos srities politiškai jautriu pobūdžiu ar rūpesčiu užtikrinti veiksmingą Bendrijos veiklą“ [37].

79. Galiausiai reikia atmesti argumentą, kad atsižvelgiant į tai, jog ginčijamą sprendimą Taryba priėmė pagal vieningo sprendimo taisyklę, ji tokį sprendimą *a fortiori* būtų priėmusi kvalifikuotąja balsų dauguma, jeigu būtų galiojusi tokia taisyklė, taigi šis sprendimas neturėtų būti panaikintas šiuo pagrindu. Šis argumentas grindžiamas tuo, kad vieningai priimtas sprendimas neišvengiamai atitinka kvalifikuotosios balsų daugumos reikalavimą. Vis dėlto manau, kad toks argumentavimas yra klaidingas. Iš tiesų vieningo balsavimo taisyklė negalėjo būti taikoma, nes ją pritaikius galėjo būti nepriimtas Tarybos sprendimas, kuriuo leidžiama pratęsti nagrinėjamos teisės taikymą. Manau, kad darytina išvada, jog ginčijamą sprendimą reikia panaikinti vien dėl to, kad jis buvo priimtas taikant balsavimo taisyklę, kuri prieštarauja SESV 218 straipsniui [38].

80. Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Sprendimo 2015/2169 3 straipsnio 1 dalyje numačius, jog sprendimą dėl nagrinėjamos teisės taikymo laikotarpio pratęsimo Taryba priima vieningai, neteisėtai nustatoma priemonių, kaip antai ginčijamo sprendimo, patvirtinimo tvarka, kuri yra griežtesnė už procedūrą, kuri tokiu tikslu turėtų būti taikoma pagal SESV 218 straipsnį [39].

[34] Šiuo klausimu manau, kad materialinis teisinis pagrindas, į kurį reikia atsižvelgti, yra SESV 167 straipsnio 3 dalis, kuri nurodyta Sprendime 2015/2169. Remiantis šia nuostata, „Sąjunga ir valstybės narės skatina bendradarbiavimą kultūros srityje su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, ypač su Europos Taryba“.

[35] Žr., be kita ko, 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-28/12, EU:C:2015:282, 54 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[36] 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimas *Komisija / Taryba* (C-28/12, EU:C:2015:282, 55 punktas).

[37] 2008 m. gegužės 6 d. Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-133/06, EU:C:2008:257, 59 punktas).

[38] Žr. generalinio advokato P. Mengozzi išvadą byloje *Komisija / Taryba* (C-28/12, EU:C:2015:43), kurioje jis laikėsi nuomonės, kad negalėjo būti laikomas priimtinu argumentas, pagal kurį SESV 218 straipsnyje numatyta balsavimo taisyklė nebuvo pažeista, nes vieningas balsavimas visada apima kvalifikuotąją balsų daugumą. Remdamasis tuo, ką jau buvo pažymėjusi generalinė advokatė E. Sharpston, generalinis advokatas P. Mengozzi teigė, kad „sprendimas, kuriam niekas neprieštarauja, nebūtinai yra toks pat kaip sprendimas, dėl kurio gali būti susitarta kvalifikuot[ąja] balsų dauguma, nes sprendimo, kuris gali surinkti kvalifikuotą[ją] balsų daugumą, turinys gali būti „sušvelnintas“, siekiant šį sprendimą priimti vieningai arba be menkiausio prieštaravimo“ (81 punktas). Tuo pačiu klausimu žr. generalinės advokatės E. Sharpston išvadą byloje *Komisija / Taryba* (C-114/12, EU:C:2014:224, 189 punktas).

[39] Dėl panašaus argumentavimo žr. 2016 m. rugsėjo 22 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-14/15 ir C-116/15, EU:C:2016:715, 72 punktas).

81. Mano nuomone, darytina išvada, kad Komisijos nurodytas ieškinio pagrindas yra pagrįstas, dėl to ginčijamą sprendimą reikia panaikinti.

### *B. Dėl ginčijamo sprendimo padarinių palikimo galioti*

82. Tuo atveju, jei Teisingumo Teismas panaikintų ginčijamą sprendimą, Taryba prašo palikti galioti jo padarinius, kol bus ištaisyti panaikinimo pagrindai.

83. Pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą Teisingumo Teismas gali, jei mano esant reikalinga, nurodyti, kurie paskelbto negaliojančiu akto padariniai lieka galutiniai.

84. Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, atsižvelgiant į su teisiniu saugumu susijusius motyvus, tokio akto padariniai gali likti galioti, be kita ko, jeigu jo panaikinimo įsigaliojimas nedelsiant lemtų rimtas neigiamas pasekmes atitinkamoms šalims [40].

85. Šiuo atveju dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo nepaliekant galioti jo padarinių gali kilti abejonių dėl Sąjungos įsipareigojimų dėl nagrinėjamos teisės taikymo laikotarpio pratęsimo trejiems metams nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d., taip pat trukdoma veiksmingai įgyvendinti Susitarimą su Korėjos Respublika [41].

86. Taigi manau, kad dėl teisinio saugumo motyvų reikia palikti galioti ginčijamo sprendimo padarinius, jeigu, kaip siūlau, Teisingumo Teismas nuspręstų jį panaikinti.

## VI. Dėl bylinėjimosi išlaidų

87. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas, o Taryba pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

88. Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios valstybės narės padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Taigi, reikia nurodyti Prancūzijos Respublikai ir Nyderlandų Karalystei padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

## VII. Išvada

89. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

1) panaikinti 2020 m. kovo 25 d. Tarybos sprendimą (ES) 2020/470 dėl teisės remti bendrą audiovizualinę produkciją taikymo laikotarpio pratęsimo, kaip numatyta Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo Protokolo dėl bendradarbiavimo kultūros klausimais 5 straipsnyje;

2) palikti galioti Sprendimo 2020/470 padarinius;

[40] Žr., be kita ko, 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)* (C-180/20, EU:C:2021:658, 62 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[41] Pagal analogiją žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)* (C-180/20, EU:C:2021:658, 63 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

3) priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas ir

4) nurodyti Prancūzijos Respublikai ir Nyderlandų Karalystei padengti savo bylinėjimosi išlaidas.